

**Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun lâyihası ve
Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/337)**

T. C.

Başvekâlet

20 . II . 1959

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 885/541

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 19 . II . 1959 tarihinde kararlaştırılan 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil Vekili

E. Menderes

ESBABI MUCİBE

1 . III . 1959 tarihinden itibaren maaş ve ücret tutarlarının bir misli artırılmasına mütedair olan kanun lâyihasının Yüksek Meclise sevk edilmesinin neticesi olarak, aylık ve ücretlerde vukubulacak % 100 nispetindeki artışın, mezkûr tarihten itibaren bağlanacak olan emekli, dul ve yetim aylıklarına da intikal edeceği tabiidir. Bu durumun Emekli Sandığının malî bünyesinde tevli-dedeceği menfi tesirlerin izalesini temin ve Devlet daire ve müesseselerinde yetişmiş ve tecrübeli elemanların yerlerine, yenileri yetişinceye kadar vazifelerinde kalabilmelerini sağlamak maksadiyle gerek istek üzerine gerek kurumlarınca re'sen emekliye sevk için meşrut olan 25 senelik müddetin 30 yıla çıkarılması muvafık görülmüş ve bu maksatla mezkûr kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Lâyihanın 1 nci ve 2 nci maddeleri, yukarda zikrolunan hususatı temine matuf bulunmaktadır. Muvakkat madde ile de Devlet daire ve müesseselerinde, hizmet müddetleri 20 yılı bulan personelin, 25 hizmet yılını ikmallerinde, emekliye ayrılma ve sevk edilme imkânları mahfuz tutulmaktadır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 1/337
Karar No. 20

20 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun teklifi encümenimizde alâkâdar Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

1. Halen mer'i hükümlere göre yirmi yıldan fazla ve fakat yirmi beş yılı doldurmamış bulunanlardan kesenek iadesi durumuna girenlerin kesenekleri iade edilmiyerek bunların mâlûliyetlerinde veya yaş haddine uğramalarında kendilerine veya ölümleri halinde dul ve yetimlerine aylık bağlanmaktadır. Bu durumda olanların kanunen müktesebolan haklarını muhafaza etmek maksadiyle birinci maddede gerekli tadilatın yapılması kabul olunmuş ve madde ona göre tanzim edilmiştir.

2. Kanun lâyihasının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

3. Lâyihanın muvakkat maddesine mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde emekliye ayrılanların kendilerine ve vefat etmiş olanların dul ve yetimlerine verilecek ikramiyenin hizmet müddetleriyle mütenasip ve aylıklarının tamamı üzerinden hesab olunması kabul edilmiş ve bunu teminen maddeye gerekli hüküm vazı ve ilâve edilmiştir.

Kezalik halen mer'i kanun hükümlerine göre müddetlerin hasabında altı aydan fazla olan

kesirlerin vahide iblâğı ve noksan olanların tenzili kabul edilmiş olduğuna göre bu hükmün muvakkat maddeye aynen nakli yerinde görülmüştür.

4. Lâyihanın diğer maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi

Mazbata Muharriri

Bursa

Bursa

K. Yılmaz

M. Kayalar

Kırklareli

Bursa

A. Sakman

H. Bayrı

Bursa

İmzada bulunamadı

Y. Teksel

Çorum

C. Köstekçi

Kocaeli

İmzada bulunamadı

Ö. Cebeci

Kocaeli

D. Erol

Konya

Malatya

H. A. Keymen

«İstek; mâlûliyet ve ölüm hariç»

Muvakkat maddeye muhalifim

M. Z. Tulunay

Zonguldak

A. Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No : 1/337

Karar No : 75

24 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek olarak Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 20 . II . 1959 tarihli ve 71-885/541 sayılı tezkereyiyle gönderilen kanun lâyihası Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de arz ve izah edildiği üzere ahiren encümenimiz tarafından kabul olunup Meclisi Âliye arz edilmiş bulunan maaş ve ücret tutarlarının bir misli artırılmasına mütedair lâyihamın 1 Mart 1959 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi halinde bu tezayüdün emekli aylıklarına da müessir olacağı ve bu sebeple emekliye ayrılma taleplerinin artması neticesi Emekli Sandığına ağır malî külfet tahmil edeceği ve diğer taraftan Devlet daire ve müesseselerinde yetişmiş ve tecrübeli elemanların topluca emekliye ayrılmaları ve bu suretle hizmetlerin aksaması ihtimali de göz önünde bulundurularak emekliye ayrılma müddetinin 25 yıldan 30 yıla çıkarılmasını temin maksadıyla ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyihayı bidayeten tetkik eden Maliye Encümeni raporunda belirtilen mucip sebeplere istinaden lâyihamın birinci maddesi ile muvakkat maddesinde gerekli tadilatı yapmak suretiyle kabul etmiştir.

Lâyihamın sevkini mucip sebepler yerinde görülerek cereyan eden müzakerelerden sonra Maliye Encümeninin tadilen kabul etmiş olduğu

metin üzerinden maddelerin müzakeresine geçilmiş ve adı geçen encümenin tadilen kabul etmiş olduğu metin encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin
Afyon K.		Ankara
M. Â. Ülgen		Söz hakkım mahfuzdur
		M. Akpınar
Antalya	Artvin	Artvin
K. Akmanlar	H. Çeltikçioğlu	Muhalifim
		Y. Gümüşel
Çankırı		Çorum
Söz hakkım mahfuzdur		H. Bulgurlu
F. Arkan		
Çorum	Denizli	İsparta
Y. Gürsel	A. R. Karaca	T. Tıçlı
İstanbul	İstanbul	İstanbul
M. Erdener	N. Kırşan	M. Şellefyan
Kastamonu		Kayseri
M. İslâmoğlu		Muhalifim
		Söz hakkım mahfuzdur
		O. Kavuncu
Kocaeli	Konya	Siird
C. Tüzün	M. Bağraçık	M. D. Süalp
Trabzon		Van
İ. Şener		Söz hakkım mahfuzdur
		F. Meleş
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunıyla, gerek istek üzerine ve gerek kurumlarınca lüzum görüldüğünde re'sen emekliye sevk için kabul edilen 25 yıl fiilî hizmet müddeti 30 yıla çıkarılmıştır.

Mezkûr kanunun bu hükümle alâkalı 39 ncu maddesinin (b), (ç) fıkraları ile 62 nci maddesinin (a) fıkrasında 25 yıl olarak gösterilen müddetler 30 yıl ve 66 nci maddesinin (f) fıkrası ile 88 nci maddesinde ve muvakkat 66 nci maddenin 6 nci fıkrasında 20 yıl olarak gösterilen müddetler de 25 yıl olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — 5434 sayılı Kanununun 6122 sayılı Kanunla muaddel 89 ncu maddesinin 25 yıl ile 30 yıl arasında hizmeti bulunanlara verilecek emekli ikramiyesine dair hükmü kaldırmıştır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte 20 yıl veya daha fazla fiilî hizmet müddeti bulunanlar 25 yılı doldurduklarında emekliliklerini isteyebilecekleri gibi kurumlarınca da re'sen emekliye sevk edilebilirler.

Bunların emekli ikramiyeleri 30 yılı dolduranlar için verilecek ikramiye miktarının 25 veya daha fazla senelere isabet edecek miktarının yarısı üzerinden hesaplanır.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek Kanun

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunıyla gerek istek üzerine ve gerekse kurumlarınca lüzum görüldüğünde re'sen emekliye sevk için kabul edilen 25 yıl fiilî hizmet müddeti otuz yıla çıkarılmıştır.

Mezkûr kanunun bu hükümle alâkalı 39 ncu maddesinin «B» ve «C» fıkraları ile 62 nci maddesinin «A» fıkrasında yirmi beş yıl olarak gösterilen müddetler otuz yıl olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Lâyihanın ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte fiilî hizmet müddetleri yirmi beş yılı doldurmuş olanlarla yirmi yıl veya daha fazla fiilî hizmet müddeti bulunanlar yirmi beş yılı doldurduklarında emekliliklerini isteyebilecekleri gibi kurumlarınca da re'sen emekliye sevk edilebilirler.

Bunların emekli ikramiyeleri otuz yılı dolduranlar için verilecek ikramiye miktarının yirmi beş veya daha fazla senelere isabet edecek miktarının yarısı, ölüm, mâlûliyet ve yaş

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun lâyihası

MADDE 1. — Maliye Encümeninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Maliye Encümeninin muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Mal. E.

B. E.

haddi sebepleriyle ayrılanların emekli ikramiyeleri ise tamamı üzerinden hesaplanır. Bu ikramiyelerin hesabında altı ay ve daha fazla yıl kesirleri tam sayılır. Altı aydan az kesirler nazara alınmaz.

MADDE 3. — Bu kanun 1 Mart 1959 tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 3. — Lâyihanın 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Lâyihanın 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

19 . II . 1959

Bağvekil V.
E. Menderes
Devlet Vekili

Devlet Vekili ve
Bas. - Yay. ve Turz. V. V.
A. Aker

Devlet Vekili
M. Kurbanoğlu

Devlet Vekili ve
Çalışma V. V.
H. Şaman

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes
Dahiliye Vekili ve
Hariciye V. V.
N. Gedik
Hariciye Vekili

Maliye Vekili
H. Polatkan
Maarif Vekili
C. Yardımcı
Nafia Vekili

T. İleri
Ticaret Vekili
H. Erkmen
Sıh. ve İç. Mua. Vekili
Dr. L. Kırdar

Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen
Ziraat Vekili
N. Ökmen
Münakalât V. V.
M. Kurbanoğlu
Çalışma Vekili

Sanayi Vekili

Bas. - Yay. ve Turz. Vekili

İmar ve İskân Vekili
M. Berk
Koordinasyon Vekili ve
Sanayi V. V.
S. Ataman